

Oikaisuvaatimus kunnanjohtajan päätöksestä 2.3.2026

Lähettäjä Jouni Tilli
Päivämäärä ma 2.3.2026 20.45
Vastaanottaja Matias Ojalehto <matias.ojalehto@reisjarvi.fi>; Sanna-Mari Vesanen <sanna-mari.vesanen@reisjarvi.fi>
Kopio Piia Haikola <piia.haikola@reisjarvi.fi>; Sari Huuskonen <sari.huuskonen@reisjarvi.fi>

Yksi liite (126 kt)

Vastaus tietopyyntöön saap.16.2.2026.pdf;

Reisjärven kunnanhallitus

Reisjärven kunta

OIKAISUVAATIMUS

Asia: Julkisuuslain mukaisesta tietopyynnöstä 16.2.2026 annettu kunnanjohtajan päätös 2.3.2026 (liitteenä)

Vaadin julkisuuslain (621/1999) 14 §:n nojalla oikaisua kunnanjohtajan 2.3.2026 tekemään päätökseen, jolla tietopyyntöni 16.2.2026 on hylätty sillä perusteella, ettei pyydettyjä asiakirjoja ole viranomaisen hallussa. Perustelut löytyvät alta.

1. Oikaisuvaatimuksen kohde ja täsmennys

Tietopyyntöni koski tarkastuslautakunnan puheenjohtajan luottamustehtävän hoitamisessa laadittuja, vastaanotettuja tai käytettyjä viestejä ajalla 1.10.2025–31.1.2026 liittyen:

- Talvea Oy:hyn
- Reisjärven Lämpö Oy:hyn
- tarkastuslautakunnan 30.1.2026 lisämäärärahaesitykseen

Täsmennän nimenomaisesti, että sähköpostiviesteillä tarkoitetaan kunnan sähköpostijärjestelmässä olevia sähköpostiviestejä, jotka liittyvät luottamustehtävän hoitamiseen.

Kyse ei ole yksityisistä sähköpostitileistä, vaan kunnan ylläpitämässä ja hallinnoimassa tietojärjestelmässä (@reisjarvi.fi) sijaitsevista viesteistä.

2. Päätöksen lainvastaisuus

2.1 Viranomaisen asiakirja (JulkL 5 §)

Julkisuuslain 5 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirja on asiakirja, joka on laadittu tai saatu viranomaisen tehtävän hoitamiseksi.

Luottamustehtävän hoitoon liittyvä viestintä, joka koskee esimerkiksi kunnan omistamia yhtiöitä, taloudellisia sitoumuksia tai toimielimen esityksiä, on laadittu ja vastaanotettu julkista tehtävää hoidettaessa.

KHO 2021:152: sähköpostiviestit eivät jää julkisuuslain soveltamisalan ulkopuolelle sillä perusteella, että ne ovat valmistelua tai sisäistä viestintää.

KHO 2015:171 ja KHO 2017:157: sisäisen viestinnän poikkeusta on tulkittava suppeasti.

KHO 2024:66: asiakirjaluonne ratkaistaan sisällön ja käyttötarkoituksen, ei viestintäkanavan perusteella.

2.2 Viranomaisen hallussa – kunnan sähköpostijärjestelmä

Julkisuuslain 9 §:ssä tarkoitettu "viranomaisen hallussa" ei tarkoita asiakirjan fyysistä hallintaa tai sitä, kuka yksittäinen henkilö käyttää käyttäjätiliä. Kunnan sähköpostijärjestelmä on kunnan ylläpitämä ja hallinnoima, on kunnan teknisessä ja oikeudellisessa määräysvallassa, mahdollistaa viestien hakemisen ja arkistoinnin sekä on osa kunnan asiakirjahallintoa.

Tällaisessa järjestelmässä olevat, luottamustehtävän hoitoon liittyvät viestit, kuten sähköpostit, ovat objektiivisesti viranomaisen hallussa. Jos kunnan palvelimella olevia luottamustehtävään liittyviä sähköposteja ei katsottaisi viranomaisen hallussa oleviksi, julkisuusperiaate voitaisiin käytännössä kiertää sijoittamalla viestintä yksittäisen käyttäjätilin alle.

Toisin sanoen kunnan omassa sähköpostijärjestelmässä olevat, luottamustehtävän hoitoon liittyvät viestit ovat viranomaisen hallussa, koska kunnalla on niihin tosiasiallinen ja oikeudellinen määräysvalta. Muu tulkinta mahdollistaisi julkisuusperiaatteen kiertämisen teknisellä järjestelyllä. Tällainen tulkinta olisi ristiriidassa perustuslain kanssa.

Se, että kunnan IT-hallinto on mahdollisesti ulkoistettu palveluntuottajalle, ei muuta hallussaolon oikeudellista arviointia. Ulkoistettu palveluntuottaja toimii kunnan lukuun ja sen sopimusperusteisessa ohjauksessa. Tietojärjestelmä on edelleen kunnan määräysvallassa, ja kunta päättää asiakirjojen käsittelystä ja luovuttamisesta. Hallussaolo ei voi riippua siitä, tuotetaanko tekninen palvelu kunnan omana toimintana vai ostopalveluna.

2.3 WhatsApp- ja tekstiviestit – luottamushenkilön asema

Luottamushenkilö toimii osana kunnan toimielintä ja käyttää julkista valtaa. Tällaisessa asemassa syntyvä viestintä ei ole yksityistä, jos se liittyy julkisen tehtävän hoitoon.

Asiakirjan asiakirjaluonne määräytyy sisällön ja käyttötarkoituksen perusteella (JulKL 5 §; KHO 2024:66).

Hallintolain 31 §:n mukainen selvittämisvelvollisuus edellyttää, että kunta:

- pyytää asianomaiselta luottamushenkilöltä selvityksen,
- selvittää, onko hallussa luottamustehtävän hoitoon liittyviä WhatsApp- tai tekstiviestejä,
- arvioi asiakirjakohtaisesti niiden aseman julkisuuslain mukaisesti.

Kunnanjohtajan päätöksestä ei ilmene, että tällaista selvitystä olisi tehty.

3. Lisämäärärahaesitys – valmistelun päättäminen

Tarkastuslautakunnan 30.1.2026 tekemä lisämäärärahaesitys on jo käsitelty toimielimessä. Kun asia on käsitelty toimielimessä, valmisteluvaihe on päätynyt. Mahdollinen valmisteluun perustuva salassapitotarve on olennaisesti heikentynyt. Valmisteluun liittyvää aineistoa ei voida enää yleisesti pitää salassa pelkästään keskeneräisyyteen vedoten.

4. Perustuslaillinen julkisuusperiaate (PL 12 § 2 mom.)

Perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole lailla erikseen rajoitettu.

Perustuslaillinen julkisuusperiaate on lähtökohta, josta poikkeaminen edellyttää täsmällistä ja tarkkarajaista lakiperustetta, suppeaa tulkintaa, tapauskohtaista arviointia.

Tulkinta, jonka mukaan kunnan omassa tietojärjestelmässä oleva luottamustehtävän hoitoon liittyvä viestintä ei olisi viranomaisen hallussa, kaventaisi julkisuusperiaatetta ilman laissa säädettyä perustetta. Perustuslain etusijaperiaatteen mukaisesti epäselvässä tilanteessa tulkinnan tulee edistää julkisuusperiaatteen toteutumista, ei rajoittaa sitä.

5. Osittainen julkisuus ja asiakirjakohtaiset perustelut (JulKL 10 §)

Julkisuuslain 10 §:n mukaan, jos asiakirja on osittain salassa pidettävä, se on annettava julkisilta osiltaan.

Vaadin, että jokainen sähköposti, WhatsApp-viesti ja tekstiviesti arvioidaan asiakirjakohtaisesti, mahdollinen salassapito perustellaan yksilöidysti, ilmoitetaan sovellettava lainkohta, kuvataan salassapidon laajuus, ja annetaan muutoksenhakuohjeet.

Koko tietopyynnön epäminen ilman asiakirjakohtaista arviointia ei täytä julkisuuslain eikä hallintolain vaatimuksia.

6. Vaatimukset

Vaadin, että kunnanhallitus:

1. Kumoo 2.3.2026 tehdyn päätöksen.
2. Toteaa, että kunnan sähköpostijärjestelmässä olevat luottamustehtävän hoitoon liittyvät sähköpostiviestit ovat julkisuuslain 5 §:ssä tarkoitettuja viranomaisen asiakirjoja ja viranomaisen hallussa.
3. Määrää tehtäväksi asianmukaisen ja dokumentoidun haun kunnan sähköpostijärjestelmästä ajalta 1.10.2025–31.1.2026 liittyen:
  - o Talvea Oy:hyn
  - o Reisjärven Lämpö Oy:hyn
  - o tarkastuslautakunnan 30.1.2026 lisämäärärahaesitykseen.
4. Velvoittaa selvittämään asiakirjakohtaisesti tarkastuslautakunnan puheenjohtajan hallussa olevat luottamustehtävän hoitoon liittyvät WhatsApp- ja tekstiviestit sekä arvioimaan niiden aseman julkisuuslain mukaisesti.
5. Velvoittaa luovuttamaan asiakirjat viivytyksettä siltä osin kuin ne ovat julkisia.
6. Mikäli asiakirjoja katsotaan osittain salassa pidettäviksi, velvoittaa luovuttamaan ne julkisilta osiltaan sekä tekemään asiakirjakohtaisesti perustellun päätöksen julkisuuslain 10 §:n mukaisesti.

Kunnioittaen,

Jouni Tilli

2.3.2026